

Accountant

Een accountant is een adviseur op het gebied van financiële zaken van ondernemingen. Een heeft de bevoegdheid om officiële verklaringen af te geven. Een voorbeeld van een dergelijke verklaring is de samenstellingsverklaring. Hierin verklaart de accountant dat er van uw bedrijf een jaarrekening is samengesteld die voldoet aan de wettelijke voorschriften.

Activa

Activa zijn de posten die aan de debetzijde van de balans zijn opgenomen. Een andere term voor activa is 'bezittingen'. Voorbeelden van activa zijn de voorraden en de inventaris. De activa kunnen worden onderverdeeld in Vaste activa en Vlottende activa.

Administratie

Een administratie is het geheel van bedrijfsinterne gegevens dat op gestructureerde wijze is vastgelegd.

Afschrijven

Afschrijven is het in de boekhouding verwerken van de waardedaling van vaste activa. U kunt bijvoorbeeld afschrijven over uw bedrijfsauto. De waardevermindering van activa kan verschillende oorzaken hebben, zoals slijtage door gebruik of economische veroudering omdat er nieuwe, verbeterde versies op de markt verschijnen.

Balans

De balans is een overzicht van alle bezittingen en schulden van een organisatie op een bepaald tijdstip, uitgedrukt in geld.

De bezittingen staan aan de debetzijde van de balans en de schulden aan de creditzijde.

Bankdagboek

In dagboeken van het type 'Bank/Giro' boekt u alle transacties die u per bank of giro doet. Voor iedere bank- of girorekening maakt u een apart dagboek aan, zodat alle transacties die via dezelfde bank- of girorekening verlopen, overzichtelijk bij elkaar staan.

Bezittingen

De bezittingen zijn de posten die aan de debetzijde van de balans zijn opgenomen, zoals voorraden en inventaris. Een andere term voor bezittingen is 'activa'. De activa kunnen worden onderverdeeld in Vaste activa en Vlottende activa.

Boekhouding (1)

Boekhouden is het systematisch registreren van bezittingen en schulden van een organisatie en van de waardeveranderingen daarin.

Boekhouding (2)

De boekhouding is het gedeelte van de administratie waarin gegevens over financiële feiten worden vastgelegd die van invloed zijn op de grootte en de samenstelling van het eigen vermogen. Het doel van de boekhouding is het verschaffen van informatie ter ondersteuning van de bedrijfsvoering o.a.

Boekhoudprogramma

Een boekhoudprogramma is een computerprogramma waarmee een boekhouding kan worden gevoerd.

Voorbeelden van een dergelijk programma zijn Exact, AccountView,

Quickbooks en Peachtree.

Boeking

Een boeking is de vastlegging van een financieel feit, waarbij wordt aangegeven welke grootboekrekening(en) voor welk(e) bedrag(en) moet(en) worden gedebiteerd of gecrediteerd.

Boekingsbescheid

Zie boekingsdocument.

Boekingsdocument

Een boekingsdocument of een boekingsbescheid is een tastbaar bewijs van een financiële transactie. Voorbeelden van boekingsdocumenten zijn bankafschriften, facturen, kasbonnen en magazijnafgiftebonnen.

Boekingsregels

De boekingsregels zijn de algemeen geldende afspraken die we gebruiken om te bepalen hoe een financieel feit in de boekhouding moet worden verwerkt. In deze afspraken is vastgelegd wanneer deze moet worden gedebiteerd of gecrediteerd. Dit is afhankelijk van het soort financieel feit (toe- of afname) en van het type grootboekrekening. Een grootboekrekening is altijd van het type balans of resultaat.

Boekstuk

Een boekstuk is een elektronisch boekingsdocument. Op het moment dat u de gegevens van een boekingsdocument overneemt in één van de dagboeken in uw administratie, wordt er een boekstuk aangemaakt. In AccountView noemen we dat een bladzijde.

BTW

BTW is de afkorting voor Belasting Toegevoegde Waarde. Dit is een algemene verbruiksbelasting die in Nederland wordt geheven over leveringen van goederen en diensten aldaar. Het systeem van de BTW komt er in het kort op neer dat men BTW is verschuldigd over de totale omzet, maar men mag de

BTW die andere ondernemers in rekening brengen daarvan aftrekken. In feite betaalt men dus belasting over de waarde die men toevoegt: het verschil tussen de inkoopprijs (plus onkosten) en verkoopprijs. Omdat consumenten geen BTW kunnen terugvorderen, draaien zij hier uiteindelijk voor op.

BTW-nummer

Het BTW-nummer is het nummer waaronder een bedrijf staat geregistreerd bij de Nederlandse Belastingdienst.

De Belastingdienst gebruikt dit nummer om te controleren aan wie een ondernemer goederen of diensten heeft geleverd of aan wie de ondernemer goederen of diensten heeft gekocht.

Crediteren

Crediteren is het maken van een aantekening op de creditzijde van een grootboekrekening.

Crediteur

Een crediteur is een leverancier van wie u één of meerdere facturen heeft ontvangen die u nog moet betalen. Een crediteur kan een persoon zijn of een organisatie.

Creditfactuur

Een creditfactuur is een factuur waarmee een eerdere inkoop- of verkoopfactuur wordt gecorrigeerd. Dit kan om verschillende redenen zijn. Het kan bijvoorbeeld gebeuren dat één of meerdere goederen die op de factuur vermeld staan voor een verkeerd bedrag zijn gefactureerd of dat de afnemer defecte goederen bijvoorbeeld terugstuurt en zijn geld terug wil. De partij die de oorspronkelijke factuur heeft verstuurd, kan dan een creditfactuur sturen, waarop een negatief totaalbedrag staat.

Creditnota

Zie creditfactuur.

Creditzijde

Wanneer een balans, een resultatenrekening of een grootboekrekening wordt voorgesteld als een zogeheten T-rekening, is de rechterzijde de creditzijde. Voor een balans is dit de zijde waarop de schulden en het eigen vermogen worden geregistreerd en voor de resultatenrekening is dit de zijde waarop opbrengsten staan.

Dagboek

Een dagboek is een overzicht waarin alle financiële feiten chronologisch worden geregistreerd. De boekstukken die bij elkaar horen, maakt u aan in hetzelfde type dagboek. Er kunnen vijf standaardtypen worden onderscheiden: inkoopdagboek, verkoopdagboek, bankdagboek, kasdagboek en memoriaaldagboek. Voor alle veel voorkomende transacties kunt u in principe een apart dagboek aanmaken.

Debetzijde

Wanneer een balans, een resultatenrekening of een grootboekrekening wordt voorgesteld als een zogeheten T-rekening, is de linkerkzijde de debetzijde. Voor een balans is dit de zijde waarop de bezittingen worden geregistreerd en voor de resultatenrekening is dit de zijde waarop de kosten staan.

Debiteren

Debiteren is het maken van een aantekening op de debetzijde van een grootboekrekening.

Debiteur

Een debiteur is een afnemer die één of meerdere facturen van u heeft ontvangen, maar deze nog niet heeft betaald. Een debiteur kan een persoon zijn of een organisatie.

Decimaal rekeningstelsel

Het decimale rekeningstelsel is een stelsel dat veel gebruikt wordt om het grootboek duidelijk te structureren. Het stelsel gaat uit van tien rubrieken, genummerd van 0 tot en met 9. De rubrieknummers worden gebruikt als eerste getal in het nummer van een grootboekrekening. Soortgelijke grootboek- rekeningen beginnen met hetzelfde nummer en vallen dus in dezelfde rubriek. Alle grootboekrekeningen waarop kosten worden bijgehouden, vallen bijvoorbeeld in rubriek 4.

Eenmanszaak

Een eenmanszaak is een ondernemingsvorm waarbij één persoon voor eigen risico een bedrijf voert. Er is dus één eigenaar, maar dat zegt niets over het aantal personen dat in dienst is van het bedrijf.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is het vermogen dat door de eigenaar(s) in de onderneming is gestoken. Omdat het eigen vermogen gezien kan worden als een schuld van de onderneming aan de eigenaar(s), wordt het aan de creditzijde van de balans genoteerd.

Factuur

Een factuur is een ontvangen of een verzonden rekening naar aanleiding van respectievelijk een aankoop of een verkoop van goederen of diensten. Wanneer het om een rekening gaat die u van een crediteur heeft ontvangen, spreken we van een inkoopfactuur. Als u zelf een rekening verstuurt aan een debiteur, dan heet dat een verkoopfactuur.

Factuurdatum

Op een factuur vindt u altijd een factuurdatum. Dit is de datum waarop de factuur is verstuurd. De betaling dient altijd plaats te vinden binnen een bepaald aantal dagen na deze factuurdatum, de zogenaamde betaaltermijn.

Financiële vlottende activa

Zie vlottende activa.

Functiescheiding

Met functiescheiding wordt bedoeld dat voor de verschillende afdelingen een bedrijf verschillende personen verantwoordelijk zijn. Dit betekent dus bijvoorbeeld dat de functionaris die verantwoordelijk is voor het voorraadbeheer niet ook de boekhouding onder zijn beheer heeft.

Gladlopen

Met het gladlopen van een grootboekrekening wordt bedoeld dat de grootboek-rekening aan het eind van een periode geen saldo heeft. Deze term wordt dan ook met name gebruikt bij de zogeheten tussenrekeningen.

Grootboek

Dit is de verzamelnaam van alle grootboekrekeningen in een administratie.

Grootboekrekening

Een grootboekrekening is een overzicht van de wijzigingen die zich gedurende een bepaalde periode hebben voorgedaan in de waarde van een bezitting, schuld of hulprekening van het eigen vermogen. Elke post op de balans of de resultatenrekening heeft een eigen grootboekrekening.

Handelsonderneming

Een handelsonderneming is een onderneming die goederen inkoop met de bedoeling deze in onveranderde vorm met winst te verkopen.

Hoofdverdichting

Een hoofdverdichting is een groep waarin gelijksoortige verdichtingen worden ondergebracht. Deze indeling wordt gebruikt om de grootboekrekeningen nader in te delen en om de bedragen te kunnen salderen op de balans en de resultaten- rekening.

Hulprekening van het eigen vermogen

De hulprekeningen van het eigen vermogen zijn de posten op de resultatenrekening, dus de grootboekrekeningen waarop de kosten en de opbrengsten worden bijgehouden. Ook de grootboekrekeningen waarop privé-stortingen en -opnamen worden bijgehouden, vallen onder deze noemer.

Hypothecaire lening

Lening met een onroerende zaak, zoals bijvoorbeeld een bedrijfsgebouw, als onderpand.

Inkoopdagboek

In het inkoopdagboek maakt u de boekstukken aan van uw inkopen op rekening.

Inventaris

De inventaris van een bedrijf is het geheel van materiële vaste activa dat wordt gebruikt om de bedrijfsvoering te vereenvoudigen of te veraangemen. Voorbeelden van zaken die onder de noemer 'inventaris' kunnen vallen, zijn winkel- of kantoormeubilair en computers.

Invoerveld

Een invoerveld is een plek op een formulier waarin u gegevens kunt invoeren. Alle gegevens die u in uw administratie wilt verwerken, voert u in via de invoervelden. Een invoerveld heeft altijd een naam of een omschrijving, zodat u weet welke gegevens u dient in te vullen.

Jaarrekening

De jaarrekening is een rapport dat elke onderneming moet opstellen om financiële verantwoording te kunnen afleggen aan de Belastingdienst en andere betrokken partijen, zoals bijvoorbeeld de aandeelhouders.

Kortlopend vreemd vermogen

Kortlopend vreemd vermogen is vreemd vermogen met een looptijd korter dan een jaar. Dit betekent dat u de schuld binnen een jaar moet terugbetalen aan de schuldeiser. Een voorbeeld van een balanspost die onder de noemer 'kortlopend vreemd vermogen' valt, is 'Crediteuren'. Een factuur moet u namelijk vaak binnen 30 dagen betalen.

Kosten

Kosten zijn de geldbedragen die een bedrijf moet uitgeven om datgene te kunnen doen waarvoor het is opgericht. Dus als een bedrijf als doel heeft om sportartikelen te verkopen aan consumenten, dan zijn onder andere de inkoopkosten van sportartikelen van belang. Ook de kosten van winkelpersoneel en van huisvesting zijn noodzakelijk om deze taak te kunnen uitvoeren. De kosten die een bedrijf maakt, worden bijgehouden op de resultatenrekening.

Kostenplaats

Een kostenplaats kan een bepaalde afdeling of een project binnen een bedrijf zijn waar kosten gemaakt worden. Kostenplaatsen kunt u gebruiken om boekingen aan toe te wijzen. U krijgt dan inzicht in de bedragen van iedere afdeling of project aan de totale kosten.

Kredietwaardigheid

De kredietwaardigheid van een debiteur is de mate waarin deze in staat wordt geacht aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. U kunt zich hierbij dingen afvragen als 'Is deze debiteur in staat zijn schulden af te lossen?' en 'Betaalt hij wel op tijd?'

Langlopend vreemd vermogen

Langlopend vreemd vermogen is vreemd vermogen met een looptijd langer dan een jaar. Wanneer een schuld onder de noemer 'langlopend vreemd vermogen' valt, betekent dit dat u de openstaande schuld niet per se binnen een jaar hoeft terug te betalen. Een voorbeeld van een balanspost die onder

de noemer 'langlopend vreemd vermogen' valt, is 'Hypothecaire lening'. Een dergelijke lening heeft namelijk vaak een looptijd van 30 jaar.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn de in het bedrijf aanwezige betaalmiddelen. De balansposten 'Kas', 'Bank' en 'Giro' vallen hier bijvoorbeeld onder.

Memoriaalboekstuk

Een memoriaalboekstuk is een boekstuk dat u aanmaakt in het memoriaal-dagboek. U kunt een dagboek van het type 'memoriaal' bijvoorbeeld gebruiken om voorraadmutaties in te werken. U doet dit door de gegevens van een magazijnbon over te nemen en in te voeren in de voorraad.

Memoriaaldagboek

Het memoriaaldagboek is een bijzonder soort dagboek. U boekt er alle financiële mutaties in die niet in één van de overige dagboeken kunnen worden verwerkt: het is een soort 'rest' dagboek. U kunt een memoriaaldagboek bijvoorbeeld gebruiken voor het bijwerken van de voorraad.

Mutatie

Een mutatie is een verandering. In het boekhouden wordt dit begrip gebruikt om een verandering aan te duiden in het saldo op een grootboekrekening. Boekingens leiden dus per definitie tot mutaties.

Nota

Zie factuur.

Omzet

Omzet is het totaalbedrag dat u ontvangt naar aanleiding van alle verkopen van voorraden (gereed) product gedurende een bepaalde periode. De omzet die een bedrijf maakt, wordt bijgehouden op de resultatenrekening.

Opbrengst

Opbrengsten zijn de geldbedragen die een bedrijf ontvangt gedurende een bepaalde periode. Het begrip 'opbrengsten' omvat meer dan alleen omzet. Als uw bedrijf bijvoorbeeld een geldbedrag leent aan een andere ondernemer, dan zijn de rentebaten hierover wel opbrengsten, maar geen omzet. Ook de verkoop van een partij verouderde computers vallen buiten de omzet, mits zij onderdeel van de inventaris zijn. Als u een bedrijf heeft waarmee u computers verkoopt, dan worden de verkochte computers tot de omzet gerekend.

Openstaande post

Een openstaande post is het bedrag dat een debiteur u nog schuldig is of het bedrag dat u een crediteur nog schuldig bent.

Passiva

De passiva zijn de posten die aan de creditzijde van de balans zijn opgenomen. Hiertoe worden het eigen vermogen en de schulden gerekend.

Periode(-indeling)

Een boekjaar kan worden ingedeeld in een aantal perioden, namelijk 1,4,12, 13 of 52. Wanneer u boekstukken invoert in uw administratie, worden deze op basis van de boekstukdatum automatisch in de betreffende periode geboekt. Wanneer een periode is verstreken en de boekingen zijn gecontroleerd en in orde bevonden, dan kunt u de betreffende periode afsluiten.

Dit houdt in dat u geen wijzigingen meer kunt aanbrengen in boekstukken die in deze periode staan.

Post

Een post is een regel op de balans of op een resultatenrekening. Een voorbeeld van een balanspost is 'Voorraad' en op de resultatenrekening komt bijvoorbeeld de post 'Huurkosten magazijn' voor. Iedere post heeft een eigen grootboek-rekening, waarop de financiële veranderingen worden bijgewerkt.

Prijrisico lopen

Als de prijs van het betreffende product daalt tussen het bestelmoment en het moment dat u de bestelling ontvangt en betaalt, dan zult u bij levering toch het afgesproken hogere bedrag moeten betalen. Dit is wat wordt bedoeld met het lopen van prijrisico.

Rekeningstelsel

Zie Decimaal rekeningstelsel.

Restwaarde

De restwaarde van een vast actief is het geldbedrag dat de eigenaar verwacht te ontvangen als het actief direct na de afschrijvingsperiode verkocht zouden worden. Bij het afschrijven over vaste activa wordt als basis het aanschafbedrag genomen na aftrek van deze restwaarde.

Resultatenrekening

De resultatenrekening van een onderneming is een overzicht waarin de veranderingen in het eigen vermogen over een bepaalde periode worden weergegeven. Aan de debetzijde staan de veranderingen waardoor het eigen vermogen afneemt, de kosten, en aan de creditzijde staan de bedragen waarmee het eigen vermogen is toegenomen, de opbrengsten.

Schulden

De schulden zijn de posten die aan de creditzijde van de balans zijn opgenomen. Hiertoe worden het eigen vermogen en de crediteuren gerekend. Een andere term voor schulden is 'passiva'.

Spreiding (van kosten)

Een spreiding houdt in dat eenmalig gemaakte kosten gespreid over meerdere perioden worden geboekt. Wanneer u bijvoorbeeld in de eerste week van januari de huur van uw kantoorpand vooruitbetaalt voor de rest van het jaar, dan drukken de huurlasten alleen op de eerste maand. De resultatenrekening over januari zou dan een vertekend beeld geven, want u huurt het kantoorpand niet alleen in de eerste maand van het jaar. Als u bij

het boeken van de vooruit- betaalde huur deze spreidt over de twaalf maanden, draagt iedere maand zijn eigen deel van de huurkosten.

Subadministratie

Een subadministratie is een specificatie van een grootboekrekening waarop gelijktijdig meerdere soorten bezittingen of schulden worden bijgehouden. Op de grootboekrekening 'Debiteuren' bijvoorbeeld vindt u het totaalbedrag dat alle debiteuren aan u schuldig zijn. In de subadministraties 'Debiteur A' en 'Debiteur B' wordt per debiteur bijgehouden wat het verschuldigde bedrag is, wanneer dit uiterlijk betaald moet zijn enzovoorts.

Tegenrekenig

Elk dagboek dat niet van het type 'Memoriaal' is, heeft een vaste grootboekrekening waarop de financiële feiten automatisch worden geboekt. Deze rekeningen noemen we 'tegenrekeningen'. Deze tegenrekening geeft u op bij het maken van het dagboek.

Tussenrekening

Een tussenrekening is een grootboekrekening die wordt gebruikt om tijdelijk bedragen op te boeken, bijvoorbeeld om een tijdverschil te overbruggen. Deze rekeningen staan traditioneel in rubriek 2 van het decimale rekeningstelsel. Een voorbeeld van een tussenrekening is de grootboekrekening 'Kruisposten'. Het kenmerk van een tussenrekening is dat deze periodiek 'glad loopt'.

Vaste activa

Vaste activa is de verzamelnaam voor activa die gedurende meerdere productieprocessen gebruikt kunnen worden. De balansposten 'Gebouwen' en 'Inventaris' vallen bijvoorbeeld onder de vaste activa.

Veld

Zie Invoerveld.

Verdichting

Een verdichting is een groep waarin gelijksoortige grootboekrekeningen onder één noemer worden gebracht. Een verdichting valt altijd onder een hoofd- verdichting. Deze indeling wordt gebruikt om de grootboekrekeningen nader in te delen en om de bedragen te kunnen salderen op de balans en de resultaten- rekening.

Vermogen

Vermogen is een ander woord voor geld. In de boekhouding wordt vaak onderscheid gemaakt tussen eigen vermogen en vreemd vermogen.

Vlottende activa

Vlottende activa is een verzamelnaam voor activa die slechts gedurende één productieproces meegaan (bijvoorbeeld de balanspost 'Voorraad grondstoffen') of die snel in geld zijn om te zetten (bijvoorbeeld de posten 'Debiteuren' of 'Voorraad gereed product'). Soms wordt ook de subgroep 'Financiële vlottende activa' onderscheiden. Dit zijn dan de vlottende activa die snel in geld zijn om te zetten. De balanspost 'Debiteuren' valt hier bijvoorbeeld onder.

Vreemd vermogen

Vreemd vermogen is vermogen dat verschaft wordt door partijen van buiten de organisatie. Er wordt vaak onderscheid gemaakt tussen 'kortlopend vreemd vermogen' en 'langlopend vreemd vermogen'.

Winst

Winst is het positieve saldo dat overblijft wanneer het totaal van de debetzijde van de resultatenrekening (de kosten) wordt afgetrokken van het totaal van de creditzijde (de opbrengsten). Deze winst is meestal gelijk aan de toename van het eigen vermogen op de balans.

Winst en verliesrekening

Zie resultatenrekening.